

Novoteks

G L A S I L O D E L A V S K E G A S V E T A

LETO VI. * 1965 * ŠT. 5

NOVOTEKS

glasilo delavskega sveta

Tekstilne tovarne

NOVOTEKS

Novo mesto

1965

Letnik VI.

Št. 5 (55)

Maj

Izdaja:

delavski svet

Ureja:

uredniški odbor

Odgovorni urednik:

Samo Medic

Naslov uredništva:

Novoteks, Novo mesto

Foersterjeva 10

telefon 21-030

Zunanja oprema:

Bojan Brovet

Tisk naslovne strani

in vezava

Valvasorjeva tiskarna

in knjigoveznica

Krško

Naklada:

880 izvodov

VSEBINA:

- Z zasedanj samoupravnih organov
- Volitve v samoupravne organe
- O delu občinske skupščine Novo mesto
- Nesreče pri delu, na poti na delo in z dela
konec marca, v mesecu aprilu in maju 1965
- Bolezenski izostanki v mesecu marcu in aprilu 1965
- Naša kronika
- Delavsko samoupravljanje v tekstilni tovarni
»Novoteks«
- Razvoj sindikalnega gibanja in naloge sindikalnih
organizacij v današnjem družbenem razvoju
- Delovna norma
- Organizacija in študij dela
- Iz mladinskega dnevnika
- Ali so to medsebojni in tovariški odnosi?

IZ ZASEDANJ SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Po razpisu dopolnilnih volitev v delavski svet in svete enot so imeli po eno sejo upravni odbor podjetja in sveti enot, zasedanje pa je imel tudi delavski svet podjetja.

Osrednje teme so bile predlogi popravkov in dopolnitev statuta podjetja, pravilnika o delitvi čistega dohodka in pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Predlog popravkov in dopolnitev statuta je v glavnem predvidel organizacijsko spremembo, ki je postala nujnost zaradi razširitve dejavnosti pomožnih delavnic in investicijsko vzdrževalnih del.

Po predlogu komisije za dopolnitve statuta naj bi se v skupnih službah osnoval investicijsko-vzdrževalni sektor, ki bi poleg sedanje dejavnosti pomožnih delavnic vodil dela na novih investicijah, izvajal in nadziral investicijsko vzdrževalna dela, skrbel za mazanje in vzdrževanje strojnega in voznega parka, energetiko itd.

V zvezi s to reorganizacijo je bilo potrebno delno spremeniti pristojnost drugih sektorjev.

Po predlogu sprememb in dopolnitev statuta naj bi se sveti enot sestajali praviloma enkrat mesečno ter na sejah razpravljali o problemih enote, katere naj bi odgovorne osebe po potrebi analizirale v podrobnostih in poročale o tem članom sveta enote, ki bi tako lažje sprejemali potrebne sklepe za napredek enote in s tem tudi podjetja kot celote.

Predlaga se tudi sprememba nazivov enot, tako da se odslej imenuje predilnica česane volnene preje v Metliki "Predilnica I", nova predilnica v Novem mestu pa "Predilnica II". Ostale spremembe so v glavnem tekstualnega značaja ter ne vplivajo na samo vsebino statuta.

Predlog popravkov pravilnika o delitvi čistega dohodka je v glavnem zvezan le s spremembami v nazivih enot, le v 17. členu se predlaga sprememba v nagrajevanju trgovskih zastopnikov. Sprememba je v tem, da se trgovski zastopniki nagrajujejo po skupnem uspehu, ne pa po uspehu vsakega posameznika.

Predlog popravkov pravilnika o delitvi osebnih dohodkov je predvidel popravek člena 43, ki določa pravice delavcev do posebnega dodatka za dopust. Po predlogu, ki je za delavce ugodnejši kot dosedanja, se predvideva, da naj bi imeli pravico do tega dodatka vsi delavci, vključno vajenci, ki so v podjetju ob odhodu na dopust zaposleni najmanj 11 mesecev ter niso v odpovednem roku.

Predlagano je bilo tudi, da se črta 65. člen, ki

določa potni pavšal za šoferje, ki vozijo tovorni avto na relaciji Novo mesto - Metlika.

Skladno z novim zakonom o delovnih razmerjih je bilo treba spremeniti tudi 73. člen pravilnika, ki določa nagrade vajencem. Po novem zakonu morajo dobiti vajenci, ki so v uku prvo leto, najmanj 50 % povprečne plače nekvalificiranega delavca, v zadnjem letu pa 80 %.

14. člen naj bi se spremenil v tem, da se ukinejo delovna mesta v česalnici, ustanovijo pa nova v predilnici II, ki so enako ocenjena oziroma prilagojena delovnim mestom v predilnici I. Delovna mesta v pomožnih delavnicah naj bi se preneslo v skupne službe, kamor naj bi po predlogu statuta spadali. Ukinila naj bi se delovna mesta "kurjač parnega kotla", "mizar I" in "vodja enote", ker so leta z rekonstrukcijo kotlarne oziroma s predlagano reorganizacijo postala nepotrebna. Ustanovila pa naj bi se naslednja nova delovna mesta: "pomožni skladiščnik gotovega blaga" z oceno 70 - 100 točk, "priprava vode" z oceno 75 - 110 točk, "tehnik" z oceno 100 - 155 točk, "energetik" z oceno 180 - 220 točk in vodja investicijsko-vzdrževalnega sektorja z oceno 200 - 260 točk.

Na podlagi vloge mizarjev in zidarjev je bilo predlagano povečanje ocene delovnih mest "mizar" in "zidar", ki naj bi bili ocenjeni s 100 - 120 točkami ter "pomožna kuharica" z oceno 70 - 80 točk.

O predlogih popravkov statuta in obeh pravilnikov so poleg upravnega odbora razpravljali sveti enot ter se z njimi stringjali in jih predložili delavskemu svetu, da jih dokončno sprejme. Delavski svet je vse predloge popravkov in dopolnitev sprejel.

Da bi se točke v razponu na nenormiranih delovnih mestih v vseh enotah in oddelkih enakomerno zviševale, je upravni odbor sprejel sklep o potrebnem delovnem času, ki ga mora delavec prebiti na določenem delovnem mestu, da doseže maksimalno število točk delovnega mesta. Glede na sposobnost in prizadevnost pa naj bi se potrebni delovni čas skrajšal za največ 20 %. Če pa delavec nima ustrezne kvalifikacije, naj bi se čas za dosego maksimuma podaljšal za največ 20 %.

Na podlagi določil dela pravilnika o delovnih razmerjih podjetja, so bili določeni tudi dodatni dopusti nekaterim delavcem, materam z dvema ali več otroki do 7 let ter invalidom.

Ker delamo po skrajšanem delovnem času, tako da bomo imeli letos 17 prostih sobot, je upravni odbor sprejel sklep, da se delavcem, ki imajo dopust od 14 do 21 delovnih dni, šteje v dopust 1 prosta sobota, delavcem, ki imajo dopust nad 21 dni, pa 2 prosti soboti.

Predlog upravnega odbora, da se posebni dodatek za dopust poviša na 15.000 din, je delavski svet sprejel. Dodatek se bo izplačeval ob odhodu na dopust.

Ko je upravni odbor sklepal o razdelitvi sredstev, ki jih je delavski svet namenil za graditelje individualnih stanovanjskih hiš, je ugotovil, da je na razpolago 6.300.000 din, ker je ostalo nekaj denarja neizkoriščenega iz preteklega leta. Za posojilo je zaprosilo 41 delavcev, katerih stanje gradnje je pregledala stanovanjska komisija. Po poročilu, ki ga je dal predsednik stanovanjske komisije, se je upravni odbor odločil, da se da po pooblastilu delavskega sveta posojilo za dograditev v znesku 500.000 din Antonu Ivančiču, Pepci Gajič, Ivanu Jakšetu, Jožetu Pušu in Anici Ban. Križman Anica pa dobi 400.000 din posojila. Vsi ti prosilci imajo hiše v bližini podjetja ter so pripravljeni dati najmanj 1 sobo na razpolago podjetju najmanj za dobo 5 let.

Poleg tega je upravni odbor dodelil posojila tudi nekaterim graditeljem, ki imajo hiše tik pred vselitvijo oziroma v njih že stanujejo, pa so potrebna še nujna zaključna dela. Po 300.000 din je bilo odobrenih Slavki Turk in Jožefi Petelin. 250.000 din je bilo odobrenih Francu Ljubiju. Po 200.000 din je bilo odobrenih Mileni Galič, Rezki Avsec, Francu Štamflju, Francu Šornu, Antonu Okiškemu, Martinu Žuglju in Ivanu Rozmanu, 150.000 din pa Martini Ambrožič. En milijon din bo upravni odbor razdelil na eni prihodnih sej.

Upravni odbor je predlagal, da se tudi v letošnjem letu prizna našim delavcem regres v znesku 500 din za penzion v počitniškem domu "Zelenica" v Novigradu. Tako bi bila cena penziona za člane kolektiva in njih nezaposlane odrasle družinske člane v sezoni 1.000 din, izven sezone pa 850 din. Za otroke od 7 do 15 let bi v sezoni plačali dnevno 650 din, izven sezone pa 500 din. Pension za predšolske otroke bi bil v sezoni 250 din, izven sezone pa 200 din. Ostali gostje naj bi plačali polno ceno, to je odrasli v sezoni 1.500 din, izven sezone 1.150 din, otroci od 7 do 15 let v sezoni 1.150 din, izven sezone 900 din in otroci do 7 let v sezoni 750 din, izven sezone pa 600 din. Za sezono se štejejo meseci julij in avgust.

Delavski svet je predlog upravnega odbora sprejel ter odobril regres in potrdil cene penzionov.

Pri reševanju prošenj je upravni odbor zavrnil prošnjo vratarjev za povišanje ocene delovnega mesta, prošnjo šoferjev pa odstopil svetu emote, ki naj izdela predlog.

Ker je v predilnici I na razpolago nekaj rabljerne opeke, je bilo sklenjeno, da se jo oceni ter proda graditeljem stanovanjskih hiš v Metliki.

Upravni odbor je ugotovil, da nekateri delavci

ne upoštevajo sklepov upravnega odbora ter jih brez vsakih temeljnih vzrokov nočejo izvajati. Po vsestranski razpravi je sklenil, da se delavcem, ki ne bodo izvrševali sklepov samoupravnih organov, odvzame ugodnost prevoza s tovarniškim tovornjakom, nabave blaga po znižani ceni ter kilogramskih ostankov. Ta ukrep velja za dobo 5 let in velja tako za kršilca sklepa kakor tudi za člana njegove družinske skupnosti.

Te ugodnosti so bile na zadnji seji upravnega odbora odvzete Viaku Štihu, Anici Rukše in Justinu Bašelju.

Delavski svet je poleg sprejetja popravkov in dopolnitev statuta ter pravilnikov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov poslušal tudi poročilo o delu upravnega odbora od zadnjega zasedanja delavskega sveta dalje. Poročilo je bilo sprejeto in s tem so bile tudi potrjene odločitve upravnega odbora.

Sveti enot so poleg predlogov o spremembah in dopolnitvah samoupravnih aktov razpravljali tudi o problemih posameznih enot ter stanju proizvodnje.

Predilnica I je do konca aprila dosegla proizvodni plan s 103,65 %, tkalnica s 102,69 % in apretura s 105,93 %. Izpolnjevanje planskih nalog poteka v redu in pri tem ni večjih težav.

Jože Udovič

VOLITVE V SAMOUPRAVNE ORGANE

Ker je potekel mandat polovici članov delavskega sveta in svetov enot, je delavski svet razpisal nove volitve, na katerih naj bi se izvolili novi člani teh samoupravnih organov.

Po vsestranskih razpravah s predstavniki političnih organizacij v podjetju so bile zborom delavcev, ki so bili sklicani po proizvodnih enotah in v pomožni enoti, predlagane kandidatne liste za volitve v delavski svet in svete enot. Na zboru skupnih služb pa je bila predlagana samo kandidatna lista za volitve v delavski svet.

Na zborih so bile te kandidatne liste še dopolnjene z novimi kandidati. Za 18 članov delavskega sveta, kolikor se jih je volilo, je bilo predlaganih skupno 26 kandidatov, za 38 članov svetov enot pa 51 kandidatov.

Volitev dne 14. maja se je od 839 vpisanih volilnih upravičencev udeležilo 705 volilcev, kar znaša 84,02 %.

Vsi, ki se volitev niso udeležili, so bili upravičeno odsotni zaradi bolezni, dopustov ali službene dolžnosti. Po posameznih enotah je bila udeležba naslednja: predilnica I 88,40 %, predilnica II 80,26 %, tkalnica 78,72 %, apretura 86,06 %, investicijsko-vzdrževalni sektor 81,13 % in skupne službe 91,90 %. Neveljavnih je bilo 7 glasovalnih listkov.

Za nove člane delavskega sveta so bili izvoljeni v predilnici I naslednji tovariši: Anton Gregorčič, Henrik Sušanj, Franc Šegina, Ivan Jakljevič in Angelca Milek. V predilnici II sta bila izvoljena Ivan Rukše in Marjeta Radovan. V tkalnici so bili izvoljeni: Ana Adamič, Ivan Jakše, Bojan Čeh, Anica Marlin in Slavka Koželj. V apreturi so izvolili: Alojza Hrastarja, Viktorja Avsca in Franca Jenka. V investicijsko-vzdrževalnem sektorju Franca Štineta, v skupnih službah pa Martina Fuša in Mileno Mavsar.

Za nove člane svetov enot pa so bili izvoljeni naslednji tovariši:

V predilnici I: Zlatko Štubljar, Jože Tomc, Jože Nemanič II, Milka Nemanič, Anton Trček, Milena Jurajevčič, Milan Vrančičar, Cirila Rozman in Marija Tajčman.

V predilnici I so bili izvoljeni za enoletno mandatno dobo: Anton Kaferle, Ana Radež, Ana Kisovec in Marjeta Radovan. Za dvoletno mandatno dobo pa Andrej Šepetavc, Alojz Golob, Ivan Rukše in Janez Turk.

V tkalnici so bili izvoljeni: Jožica Cesar II, Marija Sitar, Ivanka Pavlič, Slavko Hočevnar, Jože Klobučar, Jožefa Božič, Anton Iler, Bruno Koprivnik, Ida Blažič, Marija Zamida in Ana Rukše.

V apreturi so bili izvoljeni: Ivan Pate, Jožefa Redek, Franc Regina, Franc Zagorc, Angelca Zupan, Rozalija Sitar in Ivanka Rataj.

V investicijsko-vzdrževalnem sektorju so bili izvoljeni: Ivan Springer, Marjan Turk in Ivan Cesar.

V ta svet bodo na prvi seji imenovali sveti enot predilnica II, tkalnica in apretura po enega svojega zastopnika.

Novoizvoljeni člani samoupravnih organov bodo imeli skupno s člani, katerih mandatna doba še ni potekla, prva zasedanja v začetku junija. Na teh zasedanjih bodo izvolili svojega predsednika in podpredsednika ter imenovali svoje stalne komisije. Delavski svet pa bo poleg tega izvolil tudi nov upravni odbor.

Vsem novoizvoljenim kakor tudi starim članom samou-

pravnih organov želimo veliko uspehov pri upravljanju podjetja. Članom samoupravnih organov, katerim je potekla mandatna doba, pa se zahvaljujemo za sodelovanje in ves trud, ki so ga vložili pri upravljanju podjetja.

Jože Udovič

O DELU OBČINSKE SKUPŠČINE NOVO MESTO

Na prvi seji občinske skupščine dne 4. aprila 1965 so novoizvoljeni odborniki podali svečano izjavo in se podpisali v knjigo svečanih izjav. Za predsednika občinskega zbora so izvolili Toneta Valentinčiča, za predsednika zbora delovnih skupnosti pa Jurija Levičnika, medtem ko je predsednik občinske skupščine še nadalje Sergej Thorževski, podpredsednik pa Andrej Grča. Oba zbora sta izvolila tudi člane odborniških komisij, svetov, upravnih odborov, skladov in ostalih komisij.

O gibanju gospodarstva v občini Novo mesto v razdobju od januarja do marca 1965 so razpravljali odborniki zbora delovne skupnosti na 2. seji zbora delovne skupnosti dne 29.4. 1965.

Iz pregleda posameznih gospodarskih panog je razvidno, da je industrijska proizvodnja dosegla v teh mesecih 20,8 % družbenega plana za leto 1965 ali za 22,1 % več kot lani v istem obdobju. Nekatere gospodarske organizacije izpolnjujejo svoj letni plan (Iskra Žužemberk, Industrija obutve, Krka, Novoteks), medtem ko druge zaostajajo za svojimi predvidevanji v primerjavi z lanskim letom.

V trgovini so nastale težave zaradi novih gospodarskih ukrepov. To pa predvsem zaradi tega, ker so nekatera proizvodna podjetja dobila od Zveznega zavoda za cene odobritev za zvišanje cen za svoje proizvode, in to nekaj dni prej ali takoj po izdani ukrepu. Zaradi tega je prišlo do nevsklajenosti cen med proizvodnimi in trgovskimi podjetji ter prodajalnami. Tista podjetja, ki so že prej prodajala po višjih cenah, so lahko nemoteno prodajala blago po isti ceni, medtem ko so morali ostali prodajati po starih cenah. Večini proizvodov, zlasti gradbenemu materialu, se je cena znatno zvišala, proizvodna podjetja ne pristanejo na znižanje cen, medtem ko je trgovini onemogočena vsaka nadaljnja prodaja. Zvezni zavod za cene dovoljuje izjemoma zvišanje cen tam, kjer bi nastopile bistvene spremembe v pogojih proizvodnje, nikakor pa ne za proizvode, ki jih nekateri proizvajalci prikazujejo kot nove, v resnici pa imajo le nova imena ali pa novo obliko blaga.

Izrecno pa je bilo dovoljeno zvišanje za motorna vozila Fiat - Zastava, radijsko in TV naročnino, železniško potniško tarifo, ekspresni prevoz blaga ter poštne storitve. Novi ukrepi zajemajo celotno področje naše države in moramo pričakovati njihovo delovanje toliko časa, dokler ne bodo v samem gospodarstvu podani pogoji za njih odpravo oziroma dokler ne bodo doseženi nameni ukrepa.

Kljub pozitivnosti novih ukrepov pa bomo občutili posledice na področju investicijske politike tudi v naši občini. To bo vplivalo na investicijsko izgradnjo storitvenih dejavnosti, ki neposredno vplivajo na preskrbo prebivalstva, kot n.pr. izgradnjo nove pekarnе, mlekarne, potrošniškega središča v Bršljinu ter ostale predvidene adaptacije in modernizacije trgovskih objektov.

Tudi v prometu se pojavljajo v zadnjem času težave zaradi pomanjkanja avtomobilskih gum. Kaže pa se tudi določena stagnacija v tovornem prometu, ki je predvsem posledica določenih omejitev ter cen.

V ostalih panogah gospodarstva je bila realizacija plana v glavnem zadovoljiva. Posledice novih gospodarskih ukrepov so se delno pojavile, kot je že omenjeno, v trgovini in prometu; podrobnejši rezultati njihovega delovanja pa se bodo pokazali šele v nadaljnjih mesecih.

Na 2. skupni seji obeh zborov občinske skupščine dne 13. maja 1965 so odborniki poslušali poročilo o problematiki kmetijstva.

V merilu naše države se je kmetijska proizvodnja sicer povečala za 40 %, vendar je še vedno v zastoju in ne more kriti povečane potrebe domače potrošnje in izvoza. Že v lanskem letu so bili izdani ukrepi, ki naj bi omogočili večjo proizvodnjo v kmetijstvu, toda v slovenskih proizvodnih pogojih ta namen ni bil dosežen. V slovenskih kmetijskih delovnih organizacijah je najbolj zastopana živinoreja, ki je vezana na nakup dragega reprodukcijskega materiala. Z zvišanjem cen krmilom so se znatno povečali stroški pri živinoreji, ki predstavlja v strukturi slovenskega kmetijstva pretežni del. Tako so zašle v določene težave tudi kmetijske organizacije v naši občini. Kmetijstvo v naši občini ima pomembno vlogo, saj se okoli 43 % prebivalstva preživlja s to panogo. Dohodek kmetijstva je v primerjavi z industrijo manjši, vendar je med gospodarskimi dejavnostmi v občini na drugem mestu. Kljub temu predstavlja vrednost kmetijske proizvodnje v letu 1964 na območju naše občine 17,6 % skupnega družbenega bruto produkta in znaša 9.322,104.000 dinarjev.

Od tega odpade na:

- družbeni sektor 2.266,499.000 dinarjev
- zasebni sektor 7.055,605.000 dinarjev

Odborniki so nato razpravljali o delu posameznih

kmetijskih delovnih organizacij. Tako je kmetijska zadruga "Krka" investirala v letu 1964 220 milijonov dinarjev. Sredstva so bila investirana v:

- dograditev pitališča Zalog,
- nadaljnjo graditev pitališča Draškovec,
- nakup kmetijskih strojev in opreme,
- nakup zemljišč,
- adaptacijo in manjša popravila.

Tudi pri izvajanju investicij so se pojavile težave zaradi podražitve gradbenih storitev, pomanjkanje sredstev za sodelležbo pri pitališču Draškovec in za gradnjo stanovanj v Jurki vasi ter Draškovecu, čeprav je zagotovitev stanovanj glavni pogoj za normalno obratovanje v navedenih obratih.

Poslovno leto 1964 je zadruga zaključila z izgubo, ki izvira iz trgovin in proizvodnega sodelovanja, lastnega posestva in ostalih dejavnosti. Največja izguba je pri živinoreji. Vzroki so predvsem v visoki porabi koncentrirane krme in v nesorazmerju cen. Cene kmetijskim pridelkom so se v letu 1964 zvišale za okoli 25 do 30 %, cene za krmila in reprodukcijski material pa za 70 do 75 %.

Kljub nakazanim problemom in težavam pa se stanje v nekaterih obratih zadruga postopoma izboljšuje. Zadruga ima še vedno težave z urejanjem notranje organizacije. Poseben problem predstavlja fluktuacija delovne sile, ki se pojavlja predvsem zaradi pomanjkanja stanovanj.

Kmetijska zadruga Žužemberk ima probleme zaradi ustalitve cen, ker so imeli pred 22.3.1965 nižje cene kot sosednje kmetijske trgovske poslovalnice. Skupni finančni rezultat zadruga pa je pozitiven.

Odborniki so v razpravi po poročilu o kmetijstvu dajali predloge, kako bi se lahko stanje v zadrugah izboljšalo, zlasti pa so poudarili, da je treba posvetiti več pozornosti kooperaciji.

Odborniki so nato še obravnavali in sprejeli več odlokov.

Slavka Bogovič

oc00oo

ZAHVALA

Vsem sodelavcem B izmene tkalnice najlepša hvala za denarno pomoč. Enako se zahvaljujem tov. Alojzu Cesarju za iskreno sožalje ob smrti moje mame.

Anica Vovko

NESREČE PRI DELU, NA POTI NA DELO IN Z DELA KONEC MARCA,
V MESECU APRILU IN MAJU 1965

16. marca se je ponesrečila pri delu Milka Mihalič, delavka na dekatirnem stroju.

Imenovana je bila začasno premeščena, da bi pomagala navijati blago na fiksirnem stroju. Med navijanjem je ravnala robове, da se ne bi zafiksirali. Ker je levo roko držala preveč blizu valjev, ji je blago potegnilo roko med valje in ji poškodovalo prst na levi roki.

2. aprila se je ponesrečila pri delu Danica Galič, tkalka.

Imenovana je čistila tkalski stroj. Ko je hotela očistiti skrinjice, je stopila na sklopko ter jih dvignila. Z desno roko je nepravilno prišla zgornji del skrinjic. Ker ni dovolj pritisnila sklopko, so skrinjice padle navzdol ter ji poškodovale prst na desni roki.

7. aprila se je ponesrečil pri delu Anton Turk, delavec na raztezalnem stroju.

Imenovani je v nočni izmeni delal na raztezalnem stroju. Ker mu je lonec, v katerega se navija česanec, zletel iz ležajev, ga je hotel med pogonom stroja poriniti nazaj v ležaje, pri tem pa mu je palec leve roke prišel med lonec in vrteči del stroja ter mu ga poškodoval.

8. aprila se je ponesrečil pri delu Martin Plantan, delavec na lisezi, začasno zaposlen pri raznih delih v predilnici I.

Imenovani je skupaj s sodelavci pomagal pripenjati pločevino na stropu predilnice. Po končanem premeščanju delovnega odra je šel po lestvi navzdol. En meter od odra je ležala bala česanca. Namesto, da bi stopil na pod, je skočil na balo česanca, pri tem pa si je poškodoval levo nogo v gležnju.

13. aprila se je ponesrečil na poti z dela Jože Rataj, delavec pri izgradnji predilnice.

Imenovani se je peljal z mopedom z dela. Malo pred gostilno Csolnik je prehiteval dve kolesarki, čeprav cesta ni bila prosta za prehitevanje. Ko se je ena kolesarka ognila luži na cesti, se je zadel vanjo tako da je padel ter si poškodoval prst na levi roki.

13. aprila se je ponesrečila na poti z dela Marija Žonta, tkalka.

Imenovana se je peljala s kolesom z dela. Malo naprej od gostilne Osolnik pa se je pri prehitevanju zadela vanjo mopedist, da je padla ter si poškodovala glavo.

14. aprila se je ponesrečil pri delu Ivan Debevc, skladiščni delavec, začasno zaposlen pri gradnji v predilnici.

Imenovani je pomagal pri obijanju stropa s pločevino v predilnici. Pri premikanju delovnega odra je hotel z lato odmakniti električno žico, pri tem pa je stopil v odprti jašek ter si poškodoval levo nogo nad kolenom.

14. aprila se je ranila pri malici Draga Galič, delavka na dublirnem stroju.

Imenovana je med malico v garderobi odpirala konzervo. Med odpiranjem pa se je s pokrovom konzerve vrezala v prst na levi roki.

23. aprila se je ponesrečil pri delu Slavko Vraničar II, delavec na VII. pasaži v predilnici I v Metliki.

Imenovani je med pogonom stroja hotel očistiti stenj, ki je šel preko glavnikov. Med čiščenjem pa se je preveč približal glavnikom, da so ga zgrabili za prst na desni roki in mu ga poškodovali.

27. aprila se je ponesrečil pri delu Franc Ljubi, delavec na parilnem stroju.

Imenovani je skupaj s sodelavcem zlagal polne zaboje preje enega vrh drugega. Pri zlaganju zabojev pa je vtaknil prst desne roke pod zaboj ter si ga poškodoval.

5. maja se je ponesrečil na poti na delo Anton Juno, transportni delavec.

Imenovani je šel peš iz vasi Golušnik v službo. V Bučni vasi pri skladišču je za njim pripeljal mopedist ter ga podrl, da je padel ter si težje poškodoval glavo.

17. maja se je ponesrečil na poti na delo Ivan Plantan, skladiščni delavec.

Imenovani se je peljal iz Gor. Težke vode v službo.

Kakih sto metrov od doma je zavozil na kamen in padel. Pri tem si je poškodoval desno nogo in desno roko.

17.maja se je ponesrečila na poti z dela Betka Radež, izšivalka.

Imenovana je šla zvečer s kolesom iz službe domov v Češče vas. Malo pred vasjo pa je s kolesom zavozila na neko oviro, da je padla ter si poškodovala dlan obeh rok.

Mirko Jakša

BOLEZENSKI IZOSTANKI V MESECU MARCU IN APRILU 1965

Naslednja tabela bo prikazala bolezenske izostanke za mesec marec 1965 v primerjavi z mesecem marcem 1964.

Oddelki	Marec 1964			Marec 1965					
	Štev. vseh bol. dni	% na del. dni	Štev. bol. dni brez porod.	% na del. dni	Štev. vseh bol. dni	% na del. dni	Štev. bol. dni brez porod.	% na del. dni	
Skupne službe	153	7,00	127	5,81	110	4,38	110	4,38	
Tkalnica	852	11,57	630	8,56	773	10,22	471	6,23	
Predilnica II	187	9,34	163	8,14	182	10,37	182	10,37	
Apretura	253	8,92	201	7,09	300	9,10	264	8,01	
Inv.vzdr.sek.	125	10,00	125	10,00	31	1,82	31	1,82	
Predilnica I	452	8,23	304	5,54	355	6,26	155	2,73	
Skupaj	2022	9,57	1550	7,34	1751	7,78	1213	5,39	

Iz tabele je razvidno, da se je stalež bolezenskih izostankov v mesecu marcu 1965 v primerjavi z istim mesecem lanskega leta precej znižal.

Najvišji odstotek bolezenskih izostankov je bil tudi tokrat v predilnici II (10,37 %) ter se je v primeri z mesecem februarjem zopet nekoliko dvignil. Sledi oddelek apreture (8,01 %), tkalnica 6,23 %, skupne službe (4,38 %), predilnica I (2,73 %) ter investicijsko-vzdrževalni sektor (1,82 %).

Vzroki bolezenskih izostankov:

- nega družinskega člana	247 dni
- bolezni živcev	90 "
- Nesreče pri delu	89 "
- angina	88 "
- gripa	82 "
- nesreče izven dela	81 "
- razne ženske bolezni	79 "
- bronhitis	77 "
- bolezni kosti in sklepov	53 "
- simptomi, ki se nanašajo na sisteme in organe	41 "

Naslednja tabela pa vam bo prikazala bolezenske izostanke zamesec april 1965 v primerjavi z istim mesecem lanskega leta.

April 1964

April 1965

Oddelki	Štev.	% na	Štev.	% na	Štev.	% na	Štev.	% na
	vseh	del.	bol.	del.	vseh	del.	bol.	del.
	bol.	dni	dni	dni	bol.	dni	dni	dni
	dni		brez		dni		brez	
			porod.				porod.	
Skupne službe	90	4,12	64	2,97	87	3,49	87	3,59
Tkalnica	666	8,77	435	5,71	739	10,11	444	6,09
Predilnica II	75	5,34	75	5,34	162	9,44	162	9,44
Apertura	208	6,55	121	3,81	263	8,29	192	6,05
Inv.vzdr.sek.	88	6,90	88	6,90	65	3,96	65	3,96
Predilnica I	350	6,41	286	5,23	368	5,80	109	3,12
Skupaj	1477	7,00	1069	5,06	1864	7,77	1119	5,16

Iz tabele je razvidno, da se je stalež bolniških izostankov v mesecu aprilu letošnjega leta v primeri z istim mesecem lanskega leta malenkostno dvignil.

Tudi v tem mesecu je stalež bolezenskih izostankov najvišji v pridilnici II (9,44 %), vendar nekoliko nižji kot v prejšnjem mesecu. Sledi tkalnica (6,09 %), apertura (6,05 %), investicijsko vzdrževalni sektor (3,96 %), skupne službe (3,59 %) ter predilnica I (3,12 %).

Vzroki bolezenskih izostankov:

- nega družinskega člana	188 dni
- razne ženske bolezni	125 "
- nesreče pri delu	109 "
- nesreče izven dela	101 "
- gripa	75 "
- angina	62 "
- bolezni živcev	59 "
- revmatizem	45 "

- obolenje ven
- bolezní živcev

43 dni
42 "

Mirko Jakša

NAŠA KRONIKA

Poročili so se:

Anica Gršič - poročena Škof, Marija Vlašič - poročena Filak,
Marija Kobe - poročena Kremesec, Antonija Može - poročena
Kočijaž in Jože Matjašič.

Novoporočencem želimo veliko sreče in zadovoljstva
in najlepše čestitke!

Rodile so:

Anica Koojan - dečka, Jožica Stepan - dečka, Marija Jerina
- deklico, Anica Grabrijan - deklico in Milena Medić - dečka.

Mladim mamicam in novorojenčkom želimo veliko zdrav-
ja in najlepše čestitke!

V podjetje je prišel:

Jože Žagar.

Novemu članu našega delovnega kolektiva želimo
mnogo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva!

Podjetje sta zapustila:

Jožica Nemanič in Stanislav Makše.

Dne 17.6. 1965 je stanje zaposlenih 838. Od tega
je 559 žensk in 279 moških.

oo000oo

ZAHVALA

Sodelavcem iz predilnice II se iskreno zahvaljuje-
va za podarjena venca na grob najinega očeta.

Jože Škedelj in
Štefka Kranjčič

T E K N U J M O

K

STE PRIPRAVLJENI?

Start bo kmalu in potem ne bo več časa
za učenje!

M

MLADI!

Podjetje vas čaka in želi, da pomagate
s svojimi mladimi in odločnimi rokami!

U

PRIDITE!

In delo bo postalo veselje, ker bo vaša
vnema in prizdaevnost pomagala v boljše
in lepše življenje vas in vaših nasled-
nikov!

P

M

VPRAŠAJTE!

In karkoli boste vprašali ne bo ostalo
neodgovorjeno. Vse kar vas zanima boste
našli v člankih našega glasila!

O

DELAVSKO SAMOUPRAVLJANJE V TEKSTILNI TOVARNI "NOVOTEKS"

Delavski svet je dolžan obravnavati vse zadeve, ki so mu dane v pristojnosti s splošnimi predpisi in določili statuta podjetja. Pri reševanju vseh zadev pa se mora držati splošnih predpisov statuta in drugih veljavnih aktov podjetja.

Za proučevanje posameznih zadev imenuje delavski svet svoje stalne in občasne komisije, ki štejejo 3 - 7 članov. Stalne komisije se imenujejo za eno leto, občasne pa le za dobo, v kateri izvrše neko delo. Delavski svet lahko odpokliče posamezne člane ali celo komisijo pred potekom roka, za katerega so bile izvoljene, če je v njih izgubil zaupanje. Komisije delavskega sveta so praviloma enotne za celo podjetje, vodi jih pa predsednik, ki mora biti član delavskega sveta. Predsednik komisije mora poročati delavskemu svetu o delu komisije najmanj dvakrat letno.

Upravni odbor je organ upravljanja podjetja, ki na podlagi splošnih predpisov in poslovne politike, ki jo določa delavski svet, odloča o poslovanju podjetja. Voli ga delavski svet po številu zaposlenih, in sicer na vsakih 100 zaposlenih 1 člana. Direktor je po svojem položaju avtomatično član upravnega odbora. Člani upravnega odbora se volijo na prvem zasedanju delavskega sveta po volitvah v delavski svet. Vsem članom upravnega odbora razen direktorju se izvolijo tudi namestniki, ki zamenjujejo člane v primeru daljše odsotnosti. Glasovanje je tajno.

Mandatna doba članov in namestnikov traja 1 leto. Nihče pa ne more biti izvoljen večkrat kot dvakrat zaporedoma. Na prvi seji po izvolitvi izvoli upravni odbor svojega predsednika in podpredsednika. Predsednik ali podpredsednik upravnega odbora ne morejo biti direktor podjetja, predsednik in podpredsednik delavskega sveta.

Delavski svet lahko zamenja posameznega člana upravnega odbora ali cel upravni odbor pred iztekom mandatne dobe, če to zahteva član delavskega sveta in za ta predlog glasuje več kot polovica navzočih članov delavskega sveta. Glasovanje je tajno.

Sejam upravnega odbora smejo poleg članov upravnega odbora prisostvovati vodja finančnega sektorja in povabljeni delavci, ki odgovarjajo na vprašanja, ki jih postavljajo člani upravnega odbora. O svojem delu mora upravni odbor poročati delavskemu svetu.

Upravni odbor imavse pravice in dolžnosti, ki so določene z zakonom in predpisi, izdanimi na podlagi zakona in statuta podjetja.

Sprejema načrt zavarovanja podjetja, pravilnike in poslovnike, s katerimi ureja poslovanje posameznih služb v podjetju. Sprejema tudi poslovnik za delo upravnega odbora. Sestavlja in predlaga delavskemu svetu predloge statuta in njegovih popravkov in dopolnitev, drugih splošnih aktov, investicijskega programa ter predlog za spojitev ali pripojitev k drugemu podjetju kakor tudi predlog za razdelitev podjetja.

V primeru daljše odsotnosti direktorja imenuje upravni odbor njegovega namestnika. Ustanavlja tudi svoje stalne in občasne komisije ter imenuje predstavnika podjetja, ki zastopa podjetje na sodišču.

Sprejema ustrezne sklepe za izvajanje odločitev delavskega sveta, svetov enot ali zborov enot. Sprejema operativni načrt podjetja ter sklepa o ukrepih, ki so potrebni za napredek proizvodnje in strokovno izpopolnjevanje delavcev.

Odloča o službenih potovanjih v inozemstvo ter pošiljanju delavcev na strokovno izpopolnjevanje v inozemstvo. Na podlagi predloga strokovne komisije odloča o priznanju stopnje strokovne izobrazbe priučenih delavcev.

Odloča o udeležbi na sejmi in razstavah ter o stroških za reklamo. Razpisuje štipendije ter izbira štipendiste. Odloča o razpisu in oddaji investicijskih del. Določa prodajne pogoje.

Upravni odbor mora o svojem delu poročati delavskemu svetu. Njemu predlaga smernice poslovne politike, letni gospodarski načrt, periodični in zaključni račun ter višino sredstev za investicijsko vzdrževanje.

Odloča o uporabi sredstev skupne porabe do 1.000.000 din, o nakupu, zakupu ali prodaji osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe do iste višine nabavne vrednosti. Odloča tudi o načinu nakupa ali prodaje osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe in najetju kratkoročnih kreditov.

Nadalje upravni odbor poroča delavskemu svetu o opravljenih inventurah, sprejema program investicijskega vzdrževanja, pravilnik in načrt zavarovanja.

S področja delovnih razmerij sprejema načrt korekcije letnega dopusta in potrebne ukrepe za vzdrževanje in krepitev delovne discipline. Odloča o pričetku in koncu rednega delovnega časa, o začasni uvedbi nočnega dela žena. Začasno lahko uvede nočno delo žena, kadar je treba delati zaradi prekinitve rednega dela po višji sili (pomanjkanje električne energije, poplava, požar in slično), ki je ni mogoče pričakovati in ni stalna, kadar je treba rešiti pred uničenjem surovine ali material, ki se hitro pokvari, in

kadar to zahtevajo interesi skupnosti. V istih primerih odloča upravni odbor tudi o uvedbi nočnega dela za mladino od 16 do 18 let. Nadalje odloča o plačanem in neplačanem izrednem dopustu od 7 - 30 dni. Odloča tudi o odločbi direktorja o odstranitvi delavca z dela, o imenovanju in razrešitvi vodij sektorjev, služb in enot in o razrešitvi delavca pred potekom odpovednega roka. Odloča tudi o potrebnih ukrepih za higiensko-tehnično varnost pri delu, o dodatnih dopustih upravičenim, o pritožbah iz delovnih razmerij, o ustanavljanju in ukinitvi delovnih mest in njih oceni ter o skrajšanem delovnem času mater z majhnimi otroki, ki v družini nimajo nikogar, ki bi jih negoval.

Sklepa tudi o dodeljevanju, zamenjavi ter odpovedi stanovanj, ki so last podjetja.

Tako kot delavski svet ima tudi upravni odbor svoje stalne in občasne komisije. Komisije upravnega odbora rešujejo tudi ustrezna vprašanja s področja skupnih služb. Komisije štejejo 3 - 5 članov, predsednika pa imenuje upravni odbor.

Stalne komisije prenehajo s prenehanjem mandata upravnega odbora, občasne pa takrat, ko so izvršile nalogo, za katero so bile imenovane. Upravni odbor lahko zamenja posamezne člane ali celo komisijo pred potekom dobe, za katero je bila imenovana. Predsednik komisije mora najmanj dvakrat letno poročati upravnemu odboru o svojem delu.

V poslovniku upravnega odbora je določeno, katere stalne komisije mora imeti upravni odbor in kakšen je delokrog posamezne komisije.

Direktor je samoupralni organ podjetja, ki vodi poslovanje podjetja po smernicah in sklepih delavskega sveta in upravnega odbora ter zastopa podjetje. Za svoje delo je odgovoren delavskemu svetu in upravnemu odboru. Za zakonitost dela podjetja pa je odgovoren družbeni skupnosti.

Direktorja podjetja imenuje na podlagi javnega razpisa delavski svet na predlog razpisne komisije. Imenuje se za čas, ki ga določa zakon (sedaj se ga imenuje za 4 leta), in je po istem postopku lahko ponovno imenovan.

Direktor ne more odločati o zadevah, za katere je pristojen delavski svet ali upravni odbor. Pri vodenju podjetja se mora ravnati po splošnih predpisih in aktih, ki sta jih sprejela delavski svet in upravni odbor. Ščititi mora interese podjetja in družbene skupnosti ter pravice delavcev. Odgovoren je za škodo, ki jo je utrpelo podjetje, ker se niso izvajali predpisi ali so se ti izvajali nepravilno.

Direktor ima poleg pravic, ki so mu dane s splošnimi predpisi, statutom, pravilniki in sklepi samouprav-

nih organov, tudi pravico, da ukrene vse potrebno za izvrševanje svojih dolžnosti, da v skladu z določili statuta podjetja prenaša svoje pravice na druge delavce, v kolikor to ni drugače določeno. Direktor lahko prenese pravico zastopanja podjetja v pravnih zadevah na delavce ali druge osebe izven podjetja. Odloča o uporabi sredstev skupne porabe do višine 50.000 din za posamezni primer, o nakupu ali prodaji osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe do višine 100.000 din nabavne vrednosti. O uporabi sredstev za reklamo in propagando lahko samostojno odloča do višine 50.000 din za posamezni primer. Odloča tudi o uporabi sredstev namenjenih za reprezentanco.

Direktor ima poleg dolžnosti, ki so določane s splošnimi predpisi, zlasti še dolžnosti, da izvršuje sklepe delavskega sveta in upravnega odbora, kolikor za to ni določena druga oseba. Upravnemu odboru mora poročati o svojem delu. Komisijam samoupravnih organov mora po potrebi preskrbeti vpogled v evidenco in dokumentacijo podjetja ter jim nuditi strokovno pomoč pri njihovem delu. Skrbeti mora za disciplino v podjetju ter sprožiti postopek za povračilo škode, ki jo je utrpelo podjetje. Zagotoviti mora, da se delo in poslovanje podjetja odvija tekoče in z najmanjšimi stroški. Skrbeti mora tudi, da se vsa sredstva podjetja izkoristijo tako, kot je bilo namenjeno. Skrbeti mora za zavarovanje premoženja podjetja po ustreznih predpisih ter za varnost in primerno hrambo vseh stvari, ki so last podjetja. Skrbeti mora tudi za pravilno izvajanje kadrovske politike.

Direktor sme pooblastiti posamezne delavce, da izvajajo pravice z njegovega področja. Vendar ne more pooblastiti druge osebe za sklepanje poslov z inozemstvom in za izvajanje tistih nalog, ki jih opravlja na podlagi sklepov delavskega sveta in upravnega odbora, ali če je kje v statutu podjetja izrecno določeno, da se ne more pooblastiti druge osebe.

Enote imajo kot organ upravljanja svete enot. Sve-te enot imajo proizvodne enote predilnica I (v Metliki), predilnica II (v Novem mestu), tkalnica, apretura ter investicijsko-vzdrževalni sektor (dosedanje pomožne delavnice s kotlarno in transportom). Skupne službe, v katere spada poleg investicijsko-vzdrževalnega sektorja tudi administrativni del tehničnega sektorja, finančni sektor, splošni sektor, nabavni sektor, prodajni sektor ter služba načrtovanja in analiz, nimajo svojega sveta, temveč so po liniji samoupravljanja vezana na upravni odbor in njegove komisije.

Zaradi medsebojnega dopolnjevanja proizvodnje in tehnološke povezanosti proizvodnje od začetne do končne faze izdelkov enote nimajo samostojnega obračuna, ampak se njihov medsebojni obračun vrši po lastnih cenah.

Vse enote so med seboj enakopravne, vendar ima svet

enote predilnica I še komisijo za delovna razmerja, disciplinsko komisijo, požarno-varnostno komisijo in prometno-varnostno komisijo, ki so za ostale enote komisije delavskega sveta, ter komisijo za razhodovanje drobnega inventarja, ki je za enote v Novem mestu komisija upravnega odbora.

Svet enote šteje 9 - 23 članov. V to število je všteti tudi vodja enote, ki je po svojem položaju član sveta. Število članov sveta določi delavski svet ob razpisu volitev. V svet investicijsko-vzdrževalnega sektorja imenujejo sveti enot predilnica II, tkalnica in apretura po enega člana.

Mandatna doba svetov enot je enaka kot mandatna doba delavskega sveta. Vsako leto se voli polovica članov, volitve pa so isti dan in na isti način kot volitve v delavski svet. Tudi organi za izvajanje volitev so isti. Nihče ne more biti izvoljen za člana sveta dvakrat zaporedoma. Za odpoklic sveta ali posameznega člana veljajo enaka določila kot za delavski svet in njegove člane.

Seje sveta enote so javne in se sklicujejo praviloma enkrat mesečno. Predsednik in podpredsednik se izvolita za eno leto ter sta lahko izvoljena dvakrat zaporedoma. Vodja enote ne more biti predsednik ali podpredsednik sveta.

Seje sveta sklicuje in vodi predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik sveta. Poleg rednega sklicanja seje mora predsednik sklicati sejo sveta tudi za zahtevo delavskega sveta, upravnega odbora, direktorja, vodje enote, sindikalnega odbora ali ene tretjine članov enote.

Svet enote upravlja z osnovnimi sredstvi v enoti. Pri tem mora skrbeti, da se z njimi strokovna ravna. Predlaga nakup, prodajo in razhodovanje osnovnih sredstev. Podvzema potrebne ukrepe za napredek proizvodnje, povečanje proizvodnosti, zmanjšanje stroškov proizvodnje in izboljšanje kvalitete, kar vpliva na osebne dohodke in povečanje skladov podjetja. Svet enote obravnava predloge rekonstrukcij in novih investicij ter predloge letnega gospodarskega načrta in perspektivnega programa. Predlaga spremembe pravilnikov o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov ter na podlagi pravilnika o delitvi osebnih dohodkov razdeljuje osebne dohodke v enoti. Skrbeti mora za pravilno poslovanje enote in pravilno uporabo sredstev, s katerimi upravlja enota. Upravnemu odboru predlaga ustanovitve ali ukinitve delovnih mest v enoti. Skrbi za strokovni dvig delavcev in odloča o pritožbah delavcev proti odločitvam vodje enote. Obravnava problematiko higiensko-tehničnega varstva in odreja potrebne ukrepe. Imenuje in razrešuje člane svojih komisij. Odloča o dolžini dodatnih dopustov in razporeditvi dopustov v soglasju z vodjem enote. Izdela in dopolnjuje prednostno listo prosilcev za stanovanja za delavce iz enote. Odloča tudi o drugih zadevah, ki so mu dane v pristojnost s sklepi

višjih samoupravnih organov.

Svet enote sprejema predlog letnega in mesečnih proizvodnih planov, potrjuje norme in zasleduje njih izpolnjevanje. Sprejema tudi cenike za normirana dela. Analizira izvrševanje planov in razpolaga s tistim delom čistega dohodka, ki odpade na enoto po določbah pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Sveti enot imajo naslednje stalne komisije: komisijo za higiensko tehnično varstvo, komisijo za osebne dohodke, komisijo za norme ter komisijo za prošnje in pritožbe. Komisije štejejo od 3 do 5 članov. Predsednik komisije mora biti član sveta enote. Svet enote lahko imenuje tudi občasne komisije. Za komisije sveta veljajo enaki predpisi kot za komisije delavskega sveta in upravnega odbora.

Vodja enote organizira, vodi in kontrolira delo enote v skladu s statutom in sklepi samoupravnih organov. Vodjo enote imenuje upravni odbor na podlagi razpisa in v soglasju s svetom enote. Vodjo enote lahko razreši upravni odbor na predlog sveta enote ali pa po lastni presoji, vendar s pristankom sveta enote. Če ne pride do soglasja, odloča o razrešitvi delavski svet.

Če je vodja enote dalj časa odsoten, imenuje njegovega namestnika vodja tehničnega sektorja v soglasju s svetom enote. Vodja enote izvršuje sklepe sveta enote ter je za svoje delo odgovoren vodji tehničnega sektorja in svetu.

Vodja enote mora kot organ upravljanja skrbeti za strokovno, tehnično in ekonomično ravnanje s stvarmi, ki jih upravlja enota. Razporeja delavce na delovno mesto in skrbi za disciplino v enoti. Pregleduje mesečne obračune proizvodnje in finančne rezultate ter o njih daje poročila svetu. Odloča o izrednih dopustih do 3 dni. Poroča svetu enote o gibanju osebnih dohodkov v enoti.

Članstvo v samoupravnih organih je častno. Vsak član je dolžan, da pri opravljanju funkcije v samoupravnih organih ravna po svoji vesti v korist podjetja in družbene skupnosti. Dolžan je tudi, da se redno udeležuje zasedanj in sej organov, v katere je bil izvoljen ter da sklepe ustmeno posreduje delavcem podjetja ter jih pojasnjuje.

V času, ko traja njihov mandat, članom delavskega sveta in upravnega odbora ni mogoče odpovedati službe, niti jih brez njihovega privoljenja prestaviti na drugo delovno mesto, razen če je to zaradi okoliščin nujno potrebno.

RAZVOJ SINDIKALNEGA GIBANJA IN NALOGE SINDIKALNIH ORGANIZACIJ V DANAŠNJEM DRUŽBENEM RAZVOJU

Z razvojem industrije v svetu in s nastankom prvih delavskih gibanj, so nastala tudi prva delavska združenja, ki so vodila razredno borbo proti nasprotujočemu razredu kapitalistov, katerih cilj je bil, da dosežejo čim večji dobiček. Istočasno pa so delavske organizacije vodile tudi borbo za življenske pogoje delavca, kot so mezda, skrajšani delovni čas in drugo.

Delavsko gibanje je potrebovalo tudi skupno organizacijo, katera bi vključevala in koordinirala delo teh gibanj. Leta 1864 je prišlo do ustanovitve prve internacionale, ki je vključevala večji del svetovnega proletariata. Glavni pobudnik ustanovitve internacionale je bil Karel Marx. V času obstoja prve internacionale je prišlo tudi do ustanovitve prve delavske republike, to je bila Pariška komuna leta 1871. V prvi Pariški komuni so se pojavili prvi zametki delavskega samoupravljanja. Po padcu Pariške komune pa je bila leta 1876 zaradi vse večjega preganjanja voditeljev prve internacionale ta delavska organizacija razpuščena. Pečat nadaljnjemu razvoju delavskega gibanja je dala velika Oktoberska revolucija leta 1917. Po ruski revoluciji pa tudi že pred prvo svetovno vojno se je tudi pri nas začel razvijati proletarijat, posebno v času ustanovitve Kraljevine Jugoslavije.

Prve delavske sindikalne organizacije, ki so stale na stališču razredne borbe, so se porajale pri nas že v letih od 1890 do 1900. Do konca prve svetovne vojne se je sindikalno gibanje v posameznih deželah in krajih Jugoslavije razvijalo pod različnimi političnimi in ekonomskimi pogoji kot samostojno gibanje ali pa v sklopu sindikalnih gibanj drugih držav. Srbija, Hrvatska, Bosna in Hercegovina so imele svoja sindikalna gibanja. Slovenija, Hrvatska in Makedonija, ki so bile v tistem obdobju v sklopu drugih držav, pa so navezale svoja gibanja predvsem na gibanja delavskih struj teh držav. V tem obdobju je razredno sindikalno gibanje odigralo pomembno vlogo. Zbiralo je najnaprednejše delavce ter jih usmerjalo pri dviganju razredne zavesti delavskega razreda in organiziranju vsakodnevnih borbe proti izkoriščevalcem. Sindikalne organizacije Jugoslavije so se po združitvi jugoslovanskih narodov začele povezovati s Komunistično partijo in vodile skupni boj proti izkoriščevalcem. Največja naloga, ki je bila postavljena pred delavski razred Jugoslavije, je bila naloga ustanovitve enotnega centraliziranega revolucionarnega sindikalnega gibanja. Prvi kongres enoletnega sindikalnega gibanja je bil leta 1919 v Beogradu. Na tem kongresu je bila tudi ustanovljena enotna centralna sindikalna organizacija. Enotno

sindikavno gibanje je uspelo povezati večino delavcev Jugoslavije. Sindikalno delo je dobilo predvsem značaj borbe delavcev za boljše pogoje dela.

Po vojni je delavstvo začelo ustanavljati svoje organizacije z namenom, da organizira enoten pristop k izgradnji porušene domovine. Enotnost sindikalnih organizacij v povojnem razvoju se je izkazala na I. kongresu enotnih sindikatov Jugoslavije od 24. do 28. oktobra 1948. Na tem kongresu je bila predvsem dana politična ocena gibanja delavskega razreda v povojnem obdobju. Vzrok temu je bil pritisk vzhodnih sil na naše meje. V mesecu oktobru 1961 je bil II. kongres zveze sindikatov. Ta kongres je dal poudarek samoupravljanju v gospodarskih organizacijah. Ta kongres se je vršil ravno v obdobju korenitih sprememb in opuščanja administrativnega socialističnega gospodarstva. Na tem kongresu je bilo analizirano delo, ki je bilo opravljeno v obdobju 1945 - 1950. Poudarjen je bil tudi odnos neposrednega proizvajalca do proizvodnih sredstev. Socialistični sistem predpostavlja spojitev proizvajalca in proizvodnih sredstev. V tem obdobju je bila glavna naloga sindikatov samostojnost in samoupravnost. Osnovani so se organi samoupravljanja, ki so jih izvolili delovni kolektivi in ki so upravljali s sredstvi v podjetju. Podjetja so postala samostojna, obvezno pa so morala izvrševati naloge družbenega plana in določil zakonskih predpisov. Nov odnos delavcev do proizvodnih sredstev je dalo sindikalnem delu nove oblike.

Na tretjem kongresu Zveze sindikatov so se obravnavali predvsem uspehi v zvezi s krepitvijo samoupravljanja in reševanjem problemov, ki so se pojavili, ko so prevzeli tovarne neposredni proizvajalci. V obdobju med tretjim do četrtem kongresom se je sindikalno delo predvsem nanašalo na usmerjanju proizvajalcev k vse večjemu uspehu v proizvodnji in ostalih panogah. Četrty kongres, ki je bil leta 1959, je dal poudarek predvsem razvijanju družbenega samoupravljanja, izobraževanju kadrov, razvijanju mednarodnega delavskega gibanja in jačanju sindikalnih organizacij.

Največja prelomnica v letu sindikalnih organizacij pa je nastopila v času V. kongresa ZSJ, ki se je vršil od 20. do 25. aprila 1964. Iz dela tega kongresa se vidi, da se sindikati nahajajo v trenutni situaciji, ko naše gospodarstvo doživlja velike spremembe posebno v sproščanju ekonomske politike, in da bodo morali sindikati v bodoče odigrati veliko vlogo v usmerjanju našega gospodarstva. Naloge, ki jih je postavil V. kongres, bi bile predvsem: nadaljnji razvoj delavskega družbenega samoupravljanja v smeri postopne uresničevanja neposrednega upravljanja tudi v družbenih službah ter jačanju komunalnega sistema; aktivnost pri idejnem družbeno-ekonomskem in strokovnem izobraževanju proizvajalcev in ostalih ljudi; izpopolnjevanje zdravstvene zaščite in zaščite pri delu; postopno izenačevanje družbeno-ekonomskega položaja delovnih ljudi v gospodarskem in negospodarskem področju.

Iz zgoraj navedenih sklepov, ki so imeli izredno velik pomen v razvoju našega gospodarstva, je sindikat s svojim delom postal usmerjevalec razvoja v našem sistemu. Za bodoče delo je V. kongres nakazal veliko smernic in nalog, ki bodo ležale predvsem na osnovnih organizacijah sindikata, to je na sindikalnih podružnicah.

Predvsem naj bi bodoče delo sindikata obsegalo naloge, katere je pred nas postavila nova ustava. Ena od teh nalog je tudi skrajšanje delovnega časa. To ustavno določilo je rezultat vse večjega porasta materialnih in proizvodjalnih moči naše družbe v preteklem času, s čimer so ustvarjeni pogoji za dvig družbenega standarda.

Ena izmed nalog sindikalnih organizacij je tudi skrb za planiranje v pogojih delavskega samoupravljanja. Naš gospodarski razvoj po izvedbi delavskega samoupravljanja pomeni intenzivno borbo za tak sistem gospodarjenja, v katerem bo delovni kolektiv samostojno gospodaril in samostojno odločal o oblikah in načelih poslovanja v svojem podjetju in istočasno tudi sam nosil posledice svojih odločitev. Nadaljnja naloga sindikalnih organizacij je zaposlovanje delavcev. Porast zaposlenosti se je v precejšnji meri odvijal na račun počasnega porasta produktivnosti dela v družbenem sektorju in to je povzročilo, da je prišlo do povečanja zaposlenosti ljudi z nizkimi osebnimi dohodki in s tem v zvezi do pomanjkanja artiklov široke potrošnje. Nadaljnji problem zaposlovanja je tudi dejstvo, da se je v industriji zaposlilo veliko ljudi z dežele, ki že zapuščajo kmetijsko proizvodnjo. Zaradi tega niso bili posebno zainteresirani za večje rezultate na delovnem mestu. Nizka produktivnost je slabo vplivala na našo menjavo z inozemstvom. Da bi se zadovoljile potrebe po blagu za široko potrošnjo, smo morali blago ali surovine zanj uvoziti. Medtem ko je naša proizvodnja še vedno draga zaradi nizke produktivnosti dela, pa smo iz teh razlogov morali dajati velike investicije tistim vejam gospodarstva, katerih proizvodi so bili namenjeni izvozu. Na drugi strani pa se je povečalo število mestnega prebivalstva. Da bi te probleme reševali, je družba morala črpati iz akumulacije sredstva in jih odvajati predvsem v izgradnjo stanovanj, komunalnih objektov, šol itd. Vse to so vzroki, da še danes živi vrsta ljudi v izredno težkih življenjskih pogojih. Naloga sindikata je, da te probleme intenzivno in načrtno rešuje.

V zadnjem času smo prišli do zaključka, da gredo prevelika investicijska vlaganja predvsem na račun razvoja družbenega standarda kakor tudi standarda posameznikov. Sindikati se morajo zavzeti, da se bodo te investicije usmerjale v razvoj mreže objektov družbenega standarda, predvsem v izgradnjo objektov otroškega varstva, šolstva, zdravstva, kulture, prosvete in ostalega.

Sindikati in sindikalne organizacije znotraj delovnih skupnosti bi morale usmeriti svoje delo tudi v izpo-

polnjevanje notranje zakonodaje, pravilnikov in statuta. Naloga organizacije sindikata v vsaki gospodarski organizaciji je tudi informiranost članov. Vprašanje reševanja političnih problemov, ki nastajajo v kolektivu, se prepušča vse pogostejše samoupravnim organom. To ni pravilno, ker v takem primeru avtomatično izključimo širši krog ljudi od reševanja teh problemov. V prepuščanju teh problemov samoupravnim organom se predvsem izraža nedelavnost sindikalne podružnice. V bodoče bomo morali vsi skupaj nuditi veliko podporo sindikalni podružnici, ki je temelj dela sindikalne organizacije.

Branko Pogelšek

DELOVNA NORMA

Delovna norma je p o v p r e č e n č a s , ki ga porabi za izvršitev neke delovne operacije delavec, ki je za delo normalno sposoben (p o v p r e č e n), ki zna delo opravljati, ki je v delo vpeljan (ima potrebno p r a k s o), ki dela v n o r m a l n i h delovnih pogojih in v n o r m a l n e m r i t m u .

1. Povprečni čas. Človek ni stroj, ki vselej v enakem času opravi operacijo, za katero je prirejen. Toda tudi pri stroju se včasih zatakne. Odstopanja od povprečnega časa ne gredo na račun osebnih, ampak v veliki meri na račun tehničnih činiteljev. Material, katerega obdelujemo, je samo na videz enak. Včasih gre le za malenkostne razlike bodisi v strukturi materiala, v predhodni obdelavi ali pa v obojem skupaj. Tudi ogrodje in pripomočki, s katerimi delamo, se obrabijo in niso nespremenljivi. Prav tako tudi delavčevi gibi niso ves delovni dan enako racionalni oziroma smotrni. Ob začetku dela, v prvi uri, je delavec nekoliko okoren. Ni se še ogrel. Organizem ni še polno in skladno aktiviran. Zato postanejo gibi povsem racionalni šele po uvodnem ogrevanju. Proti koncu delovnega časa pa racionalnost gibov zaradi utrujenosti spet upade. Zato pri merjenju ugotavljamo, da čas, ki ga delavec porabi za posamezno operacijo, ni vedno enako dolg, čeprav opravlja delo ves čas v normalnem tempu.

2. Povprečen delavec. Povprečen delavec je tisti, ki ima za delo, ki ga opravlja, povprečne sposobnosti. Če bi posneli norme pri nadpovprečnih ali podpovprečnih delavcih, bi norme ne bile stvarne. Najlažje dobimo čas povprečnega delavca v primerih, ko enaka dela opravlja več oseb. Če namreč povprečne čase, ki jih ugotovimo pri posameznikih,

seštejemo in delimo s številom oseb, ki smo jih normirali, dobimo čas povprečnega delavca. To pa velja le v primeru, če je skupina dovolj velika. Razumljivo je, da bo normalno lahko delal le delavec, ki je za delo priučen. Zato smemo normirati le delavca, ki je za delo usposobljen.

3. Praksa. Znanje ni isto kot praksa. Nekdo lahko zna opravljati delo, toda nima prakse oziroma rutine, lahko tudi rečemo, da mu manjka trening. Zato postavljamo normo le pri delavcih, ki imajo potrebno prakso.

4. Normalni delovni pogoji. Pri normiranju normalni delovni pogoji ne pomenijo isto kot dobri, ampak imamo pri tem v mislih pogoje, ki so značilni za nek delovni proces oziroma delovno mesto. Na delovnem mestu, kjer znaša povprečna temperatura 35 stopinj, normiramo pri tej temperaturi in ne morda takrat, ko je temperatura znatno nižja ali višja.

5. Normalni ritem. Določiti normalni ritem dela je pri normiranju najtežje. Najlažje to obrazložimo, če se opremo na delo, ki je vsem ljudem najbližje in najlažje mirljivo, to je hoja. Meritve so dokazale, da povprečen človek prehodi po ravnem in brez bremena 70 metrov na minuto ali 4200 metrov na uro. Taka hoja, tudi če traja več ur, ni tako utrujajoča, da bi trpelo človekovo zdravje. Pri normalni (zadostni) hrani in normalnem dnevnem počitku lahko človek v tem delovnem ritmu opravlja delo vsak dan ves delovni čas, ne da bi z leti upadla njegova storilnost.

Gornje navajam le kot primer za lažje razumevanje.

Normalni ritem moramo ocenjevati z vidika normalne potrošnje energije. Tudi pri težjih delih mora potrošnja energije biti normalna. Da pa bo potrošnja energije tudi pri težjih delih normalna, mora imeti delavec pri težkem delu med delom več oddihov oziroma odmorov. Pri tem pa ni mišljen 30 minutni odmor, ki je namenjen delavcu za malico.

Delovna norma, ki jo dosežemo na ta ali oni način, je le tedaj pravilna, če upošteva vse omenjene faktorje.

Danilo Kovačič

ORGANIZACIJA IN ŠTUDIJ DELA

Z naraščanjem industrije je začelo naraščati tudi število proizvodov, obenem pa se je v tovarnah večalo število delovne sile. Med proizvajalci istih proizvodov se je začela na trgu pojavljati konkurenca. Kaj kmalu se je znašel kapitalist pred problemom, da zapre tovarno ali da zniža cene svojim izdelkom. Vsak kapitalist se je odločil za znižanje cene. Ta je zahtevala uvedbo množinske proizvodnje, uporabo ekonomičnih modernih strojev in uvedbo ekonomičnega človekovega dela.

Prav ta težnja pa je pripeljala človeka do tega, da je zaoral v novc, še neraziskano področje. Tega dela se je najprej lotil ameriški inženir Taylor, ki je leta 1881 objavil načela o študiju časov in s tem postavil temelje normiranju. Svoj prvi poizkus s področja študija časov, ki je bil začetek študija dela, je napravil v neki železarni.

Opazoval je delavce pri premetavanju oglja in železne rude. Šeststo zaposlenih delavcev je po tedanjem običaju uporabljal svoje lastno orodje in tako so delali vsi s približno enako velikimi lopatami. Pri tem se je dogajalo, da so delavci pri premetavanju oglja vzdigovali tovor težak približno 1,6 kg, medtem ko so delavci pri železni rudi vzdigovali približno 17 kg zaradi velike razlike v specifični teži oglja in železa. Na podlagi raziskav in poizkusov pa je Taylor ugotovil, da je najbolj primerna teža za lopato približno 10 kg. Upravi železarne je predlagal, naj naredi lopate dveh velikosti: eno za oglje, drugo za železno rudo, da bo tovor približno enako težak. Pokazal se je presegnetljiv rezultat. Namesto dotedanjih 600 delavcev je opravilo isto delo le 140 ljudi.

Nekaj desetletij za Taylorjem je postavil Gilberth določena pravila za ekonomiko in storilnost človeških gibov. Po teh pravilih naj opravlja delavec le tiste gibe rok in telesa, ki so potrebni za dovršitev določenega dela. Taylorjev študij časa in Gilberthov študij gibov, sta se združila in dala novo industrijsko vedo študij gibov in časa, ki se je kasneje preimenovala v študij dela, kakor ga imenujemo tudi pri nas.

Kljub temu, da sta Taylor in Gilberth dosegla ogromen uspeh, pa je med delavci rasel odpor proti novi dejavnosti zaradi odpuščanja delovne sile. Ljudje, ki so se ukvarjali s študijem gibov in časa, niso bili dobrodošli med delavci. Ker je bil odpor čedalje hujši, so prepovedali vsak študij.

Morda bi se začeta veda kaj žalostno končala, da niso nekateri strokovnjaki uvideli, da je celotni študij

dela še nedozorel in nesposoben za praktično uporabo v industriji. Spoznali so, da sta Taylor in Gilberth videla v svojem zaletu le denarne dobičke kapitalistov, nista pa pomislila na duševnost človeka - delavca. Pozabila sta, da človek ni stroj, da človek misli in reagira na vse reakcije pozitivno ali negativno in da je predvsem od njega odvisno, ali bo nov način dela zaživel ali propadel.

Zbrali so se strokovnjaki iz industrije, ekonomisti, psihologi in zdravniki. V posebnih inštitutih so pričeli z znanstvenimi raziskovanji. Vodila jih je ena sama misel. Če delavcu ne izboljšaš delovnih pogojev, če mu ne ustvariš prijetnega okolja, če nima ugodnih tistih pogojev, ki vplivajo na njegovo duševnost, če mu za povečano storilnost ne nudiš večjega zaslužka, ne moreš zahtevati, da z veseljem sprejema novo teorijo in nov način dela.

Po dolgoletnih raziskovanjih med samimi delavci v tovarnah in v zdravstvenih inštitutih, je Amerikancem končno uspelo postaviti temelje novemu, modernemu študiju dela, ki si je kmalu pridobil zaupanje delavcev in si s tem utrl pot v industrijo.

Taylor in Gilbert sta začela študij gibov in časov na delih manjšega obsega. Pri tem študiju sta analizirala posamezne gibe, ki so bili pri delu potrebni. Tako je bil obseg njunega dela omejen le na določeno operacijo na delovnem mestu, to je na delo manjšega obsega. Ta način študija sta uporabljala vse dotlej, dokler se jima ni zdelo čudno, da dosejata na določenih operacijah zavirljive uspehe, v celoti pa prav nobenih ali le malenkostne. Storilnost se je pri določenih delih dvignila, pri drugih pa je ostala ista.

Tudi končen rezultat je bil isti kot prej. To je privedlo do prepričanja, da je tako delo nepopolno. Posamezne operacije predstavljajo le člen v verigi vseh operacij, ki jih zahteva določen proizvod. S tem da dvignemo le storilnost pri posamezni operaciji, smo okrepili le en člen vse verige, na katero pa ne smemo obesiti večjega tovara. Zato je nujno, da okrepimo vse člene verige.

To spoznanje je rodilo današnji študij dela. Študij gibanja se ni omejeval le na roke in telo, pač pa tudi na gibanje materiala po tovarni, na vrstni red operacij itd. S tem je nastalo dosti novih vprašanj, kot vprašanje skladišč materiala in notranji transport. Za povečanje proizvodnje so uredili tekoče trakove, ki zahtevajo najprimernejšo lokacijo strojev. Ta pa zahteva primerne prostore, najprikladnejšo opremo, osvetlitev, zračenje in podobno. Množinska proizvodnja je zahtevala tudi nove stroje za proizvodnjo in kontrolo.

Tako je nastala iz Taylorjevih in Gilbertovih študijev nova industrijska veda, ki zahteva strokovnjake raz-

nih poklicev. Raziskovalci v laboratorijih in inštitutih so objavili rezultate svojega dela v določenih navodilih za ekonomično delo in ureditev delovnih mest. Z izboljšanjem delovnih metod se dvigne izkoristek ročnega dela ob najmanjši u-trujenosti. Ta navodila se nanašajo na človeka pri delu, na ureditev delovnega mesta in na konstrukcije priprav in pri-pomočkov pri delu.

Danilo Kovačič

IZ MLADINSKEGA DNEVNIKA

Leto 1965 se je tudi za nas začelo s raznimi novi-mi nalogami in akcijami. Dnevnik, v katerega beležimo vse važnejše akcije, se pridno polni v zadovoljstvo nas vseh.

Prva večja akcija so bila predavanja, ki smo jih organizirali v okviru centra za izobraževanje kadrov. Preda-vanja so trajala od 8. do 19. februarja, oskrbel pa jih je občinski odbor Rdečega križa Novo mesto. Udeležba je bila dobra, saj se je na enem izmed predavanj zbralo okrog 60 že-na in deklet iz vseh oddelkov. Tema je bila zanimiva - važ-na zdravstvena vprašanja, ki jih vsak dan srečujemo, nato pa še razgovor s predavatelji.

13. februarja smo pripravili prvi mladinski izlet v tem letu. Za vse, ki so pomagali na novoletni zabavi, smo organizirali planinski izlet na Pristavo nad Stično. Tu je prijeten "Partizanski dom", kjer smo se po več kot enourni hoji prijetno odpočili. Za izlet smo izkoristili prosto so-boto in ji priključili še nedeljo, tako da smo se šele dru-gi dan vrnili nazaj v Novo mesto.

Deset dni pozneje, to je 23. februarja, smo imeli v tovarni obisk. Obiskali so nas mladinci, ki služijo vojaš-ki rok v Pogancih. Po ogledu tovarne smo se pogovarjali o delu v tovarni in mladinski organizaciji.

Od 22. februarja do 5. marca je 46 mladink in mla-dincev obiskovalo tečaj za mlade proizvajalce. Tečaj je bil za obe izmeni, tako da se je vsak, ki ga je zanimalo, sez-nanil z delom in sistemom upravljanja v podjetju in drugod. Priзнati moram, da so mladinci resno hodili na predavanja. Zato smo za vse udeležence organizirali ekskurzijo v Metliko.

Drugi obisk smo imeli 12. marca 1965. Tokrat so

nas obiskali mladi Trboveljčani, slušatelji mladinske politične šole v Trbovljah. Z ogledom tovarne so bili zadovoljni, posebno še, ko so se seznanili s proizvodnim procesom in uspehi, ki jih dosega naš kolektiv.

27. marca smo obiskali mladino v trikotajni tovarni "Betii" in našem oddelku predilnice I v Metliki. Kakor sem že prej omenila, smo organizirali to ekskurzijo za udeležence seminarja za mlade proizvajalce.

V "Betii" so nam pripravili pristrčen sprejem. Po ogledu tovarne so nam v obratni menzi postregli z narezkom. O delu organizacij v podjetju sta nam pripovedovali predsednica mladinskega aktiva in sekretar ZK.

Od tu smo odšli v naš oddelek predilnice. Ogledali smo si proizvodni proces in ureditev klimatskih naprav. Prosti popoldne smo izkoristili za ogled Metlike. Obiskali smo Belokranjski muzej, Vinsko klet in Veselico. Domov smo se odpravili šele ob 6. uri zvečer.

23. aprila 1965 smo imeli že drugič obisk slušateljev mladinske politične šole, tokrat iz Ljubljane. Če sodimo po zapisku v našem dnevniku, so se pri nas kar dobro počutili. Naj navedem odlomek: "Bili smo prijetno presenečeni nad toplim sprejemom in nad delovnimi uspehi kolektiva kakor tudi organizacije zveze mladine. Svoje najlepše vtise bomo prenesli v svoje delovne organizacije in s tem podkrepili spoznanja in sodelovanje za doseg ciljev naše skupnosti..."

V domu JLA smo imeli v soboto, 24. aprila 1965, ob 20. uri litetarni večer, ki je bil posvečen dramatiku in pesniku španske revolucije FEDERICU GARCII LORCI. Druga za drugo se je zvrstilo 24 recitacij v izvedbi mladink našega aktiva in mladincev JLA. Uvodno besedo je imel Severin Šali, gostji večera pa sta bili mala Biljana Pilić in Alenka Bole-Vrabčeva. Večeru je prisostvoval tudi udeleženec španske revolucije tov. Miha Počrvina.

Ob španskih motivih na kitari, smo se povrnili v borbo za pravico španskega ljudstva, v svet bikoborb, junških toreadorjev in sonca. To je bil naš prvi javni nastop v sodelovanju z mladino JLA.

Deveti tradicionalni pohod "Po poteh partizanske Ljubljane" tudi letos ni šel mimo nas. Udeležili sta se ga dve ekipi na manifestativnem pohodu za mešane ekipe.

In končno zadnji zapis iz našega dnevnika: 12. maj 1965. V. občinska štafeta Dolž-Stopiče-Novo mesto.

Štafetna palica iz osnovne šole Dolž je bila zaupana našemu aktivu, da jo preko rok pionirk, pionirjev, mladink in mladincev varno prenese v Novo mesto. Na Glavnem

trgu, kjer je bila svečanost, je štafetno palico s čestitkami za Titov 73. rojstni dan predala mladinka Lada Sečnjak skupno z drugimi nosilci štafete - predstavniki mladinskih organizacij.

V naslednjih mesecih imamo v načrtu še literarni večer in proslavo za Dan borca, 4. julij. Poskušali bomo izvesti tudi kuharski tečaj, vendar šele pozno v jeseni.

Milena Mavsar

oc0oo

ALI SO TO MEDSEBOJNI IN TOVARIŠKI ODNOSI?

Dne 4. junija je delavka J.R. iz apreture kupila v naši maloprodajni trgovini 2,30 m blaga artikla "Dani". Pri računanju cene kupljenega blaga ji je bilo pomotoma zaračunano le 1,30 m. Ko se je pri kontroli opazila pomota - ki jo je prizadeta delavka prav gotovo opazila tudi sama - jo je prodajalec na njo opozoril ter jo pozval, naj plača razliko.

J.R. se je silno razburjala ter izjavila, da je v resnici prejela 2,30 m blaga in plačala toliko, kolikor ji je prodajalec računal. Če je računal premalo, to njo nič ne briga, naj pa sam plača razliko.

Tudi na intervencijo delavcev iz prodaje je J.R. trmasto vztrajala pri svojem in ni hotela plačati razlike.

Ali bi bila J.R. tiho, če bi se prodajalec zmotil v njeno škodo?

oc0oo